

Bilag 2.**JUSTITSMINISTERIET**

Lovafdelingen.

København, den 13. juni 1975.

Den 12. juni 1975 har folketingets udvalg for forretningsordenen anmodet justitsministeriet om at fremkomme med en udtalelse om et ændringsforslag til § 1 i forslaget til lov om statsrevisorerne (lovforslag nr. 232).

I den anledning skal justitsministeriet udtale:

1. Efter grundlovens § 52 skal folketingets valg af medlemmer til kommissioner og hverv ske efter forholdstal.

Det må anses for uvtivlsomt, at denne bestemmelse også gælder for folketingets valg af statsrevisorer efter grundlovens § 47, stk. 2, jfr. således udtrykkeligt Forfatningskommissionens Betænkning (1953) side 37 samt Poul Andersen: Dansk Statsforfatningsret (1954) s. 427 og Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret II (2. udg. 1966) side 846.

2. Det er et centralt element i det foreliggende ændringsforslag, at statsrevisorerne, hvis antal foreslås fastsat til 5, fremtidig skal vælges for en 5-årig periode, men således at de fratræder successivt hvert års 1. oktober, hvilket indebærer, at der i hvert folketingsår skal vælges én statsrevisor (og en stedfortræder for denne).

Justitsministeriet har tidligere i en anden sammenhæng givet udtryk for den opfattelse, at bestemmelsen i grundlovens § 52 ikke kan antages at indebære et krav om, at valg af medlemmer til et bestemt, kollegialt sammensat organ altid skal ske som en helhed uden mulighed for en tidlig opdeling, hvorefter valgene sker efter forholdstal for hver periode for sig. Man udtalte dog samtidig, at bestemmelsen ud fra et omgængelsessynspunkt måtte antages at være til hinder for en så udtømmende tidlig opdeling, at forholdstalsvalgmåden reelt bliver illusorisk. Der henvises til justitsministe-

riets notat af 26. juni 1974 om valget af medlemmer til landsskatteretten pr. 1. juni 1974, hvoraf et eksemplar vedlægges; spørgsmålet er omtalt i notatet side 5.

I det foreliggende ændringsforslag er dette synspunkt søgt tilgodeset gennem fastsættelsen af en særlig valgprocedure, der udelukker, at det valg af den ene af de fem statsrevisorer, der efter forslaget skal finde sted i hvert folketingsår, i overensstemmelse med den almindelige regel i forretningsordenens § 36, stk. 2, gennemføres som et flertalsvalg, men i stedet tilsigter at sikre, at de til enhver tid værende fem største partier i folketinget også hver opnår en statsrevisorpost nogenlunde så hurtigt, som vakancer opstår.

Det afgørende for en statsretlig bedømmelse af ændringsforslaget er derfor, om denne særligt udformede valgprocedure kan anses for forenelig med bestemmelsen i grundlovens § 52.

3. Rækkevidden af det krav om valg efter forholdstal, som indeholdes i grundlovens § 52, er ikke mere indgående behandlet i den statsretlige litteratur, og fastlæggelsen heraf kan derfor give anledning til nogen tvivl.

I bestemmelsens krav om forholdstalsvalg må dog formentlig antages at ligge et krav om, at folketingets valg af medlemmer til kommissioner og hverv skal ske efter forholdstal *på grundlag af folketingets sammensætning på det tidspunkt, valget foretages.*

Det må formentlig endvidere anses for uforeneligt med den nævnte bestemmelse at gennemføre en ordning, hvorefter folketingets medlemmer afskæres fra at slutte sig sammen i grupper (indgå valgforbund)